

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-11-21
KS/2024:67

Svar på motion av Lars Rådén (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om fossilfrihet som mål M:5/2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Sammanfattning

Lars Rådén (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) inkom med rubricerad motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 19 februari 2024. I motionen hänvisas till att riksdagen våren 2023 beslutade om ett nytt energipolitiskt mål. I målet anges att ”För att möjliggöra samhällets omställning till klimatneutralitet och säkerställa att Sverige kan nå sina klimatmål är alla fossilfria energikällor nödvändiga. Ett nytt mål bör därför ersätta det nuvarande nationella målet för elproduktionens sammansättning. Med målets nya föreslagna formulering förtydligas vikten av teknikneutralitet. Målet för elproduktionens sammansättning år 2040 bör därför vara 100 procent fossilfri elproduktion.”

I motionen yrkas att ”förnybar” byts ut mot ”fossilfri” i Solnas styrande dokument.

Motionen har remitterats till stadsledningsförvaltningen för besvarande.

Sammanfattningsvis är det fem styrdokument som berörs av motionen.

- Strategi för minskad klimatpåverkan och anpassning till ett förändrat klimat
- Strategi för Solna stads miljöarbete
- Energipolicy, Solna stads energiplan
- Trafikplan för ett växande och hållbart Solna
- På väg mot ett hållbart Solna, Stadens vision och exploatörernas medverkan vid stadsplanering och byggande

Stadsledningsförvaltningen konstaterar att stadens styrdokument idag anger förnyelsebar energi och inte fossilfri där begreppet är relevant. Det är ett ställningstagande som beslutats i samband med att respektive styrdokument varit föremål för beslut. Utifrån stadens nu gällande klimatmål finns inte skäl att ändra till fossilfri. Med hänvisning till det föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen avslås.

Handlingar

- Motion av Lars Rådén (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om fossilfrihet som mål M:5/2024

Maria Rönnberg
Avdelningschef

Hanna Malm
Kvalificerad utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige

Bakgrund

Den 20 juni godkände riksdagen regeringens förslag att ändra det energipolitiska målet för elproduktionens sammansättning från ”100 procent förnybar elproduktion år 2040” till ”100 procent fossilfri elproduktion år 2040”.

Förnybar energi kommer från källor som naturligt förnyas och därmed inte tar slut, till exempel sol, vind och vatten. Definitionen av fossilfri energi är bredare, med fossilfri energi menas energi som inte kommer från fossila bränslen som kol, olja och gas. I Sverige kommer den fossilfria elen framför allt från kärnkraft och olika förnybara energikällor. Kärnkraft är ett exempel på en energikälla som är fossilfri men inte förnybar, medan till exempel vattenkraft är både fossilfri och förnybar.¹

Berörda styrdokument

Strategi för minskad klimatpåverkan och anpassning till ett förändrat klimat

Stadens övergripande klimatmål anger att kommunegeografin ska vara klimatneutral år 2045 och den egna organisationen ska vara klimatneutral senast 2035. Målet om en klimatneutral stad omfattar utsläpp från samtliga växthusgaser (koldioxid, metangas, lustgas och fluorerade växthusgaser) och innebär att Solna stad inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser inom stadens geografiska område. I stadens klimatmål omnämns varken förnybara eller fossilfria bränslen varför målen i sig är att bedöma som teknikneutrala.

I de strategier för att uppnå klimatneutralitet som presenteras i klimatstrategin omnämns begreppet "förnybar" i följande kontexter:

1. *Strategi för klimatneutrala resor och transporter*: Strategin anger att fossila drivmedel behöver ersättas med förnybara drivmedel. Vidare anges att staden ska underlätta för utbyggnaden av infrastruktur och elbilsladdning och verka för ökad tillgång till förnybara drivmedel på befintliga drivmedelsstationer. Det anges även att staden ska verka för att den egna fordonsflottan ska bli helt fossilfri genom att köpa in eller leasa fordon och arbetsmaskiner, i den utsträckning de är nödvändiga för verksamheten, som drivs med hundra procent förnybara drivmedel.

Stadens strategi för klimatneutrala transporter anger enligt ovan att fossila drivmedel ska

¹ [Fortum](#).

ersättas med förnybara drivmedel och att stadens egen fordonsflotta ska drivas med hundra procent förnybara drivmedel. Vad gäller fossilfria drivmedel är de alltid även förnybara bortsett från el och vätgas som även kan produceras av kärnkraft.

2. *Strategi för klimatneutral energiproduktion och energianvändning:* Strategin anger att användningen av förnybar energi behöver öka för att nå stadens klimatmål. Ett sätt för att uppnå detta anges vara att fortsatt arbeta för en hög anslutningsgrad till förnybar fjärrvärme och skapa förutsättningar för alternativa småskaliga förnybara energilösningar, som solenergi. I strategin anges även att all förbrukningsel i stadens verksamheter är hundra procent förnybar sedan 2017 och att staden även i fortsättningen ska säkerställa upphandling och inköp av förnybar el, och i förlängningen klimatneutral el, för den egna förbrukningen. Slutligen anges att staden ska medverka till att öka kunskapen och främja beteendeförändringar hos stadens invånare kring effektiv energianvändning och förnybar energi, exempelvis genom att samverka med exploitörer och övrigt näringsliv i staden om energianvändning, energieffektivisering och förnybar energi.

Strategi för Solna stads miljöarbete

I stadens miljöstrategi nämns ”förnybar” och ”förnyelsebar”. Innebörden av de beskrivningar av strategier där ”begreppet” används återkommer i klimatstrategin och miljöstrategin pekar därmed inte ut några ytterligare strategier eller mål kopplat till förnybara energikällor.

Energipolicy, Solna stads energiplan

I stadens energipolicy nämns ”förnybar” och ”förnyelsebar”.

Förnybar omnämns bland annat för att beskriva Norrenergi AB:s verksamhet. I policyn anges att Norrenergi är inriktat på värmeåtervinning och förnybar energi och att ungefär 98 procent av Norrenergis produktion sker med förnybara bränslen. Vidare anges att Norrenergi har som mål att använda 100 procent förnybara bränslen i produktionen av fjärrvärme och fjärrkyla samt att Solnaverket spelar en viktig roll i strävan att utveckla energisystemet så att det blir helt förnybart. Som nämnts ovan anger stadens energipolicy att även fjärrvärmen ska vara miljömärkt och Norrenergis värmeproduktion är märkt med Bra Miljöval.

I energipolicyn anges även att användningen av förnyelsebar energi ska öka och att Solna stad ska verka för att gynna en klimateffektiv och förnyelsebar elproduktion genom att fortsätta köpa in så kallad miljömärkt el. Staden ska också verka för lösningar som tillvaratar möjligheter till produktion av förnyelsebara energikällor som kan utgöra alternativ till bensin och dieseldrivmedel. Vidare anges att staden ska medverka till att skapa förutsättningar för att komplettera nuvarande drivmedelsanläggningar med förnyelsebara drivmedel och/eller el.

Trafikplan för ett växande och hållbart Solna

I stadens trafikplan nämns ”förnybar”.

De beskrivningar där begreppet används återkommer i klimatstrategin. Trafikplanen pekar därmed inte ut några ytterligare strategier eller mål kopplat till förnybara energikällor. Begreppet används även för att förklara varför utsläppen av växthusgaser från transporter har minskat.

På väg mot ett hållbart Solna, Stadens vision och exploatörernas medverkan vid stadsplanering och byggande

I visionen nämns ”förnybar” och ”förnyelsebar”. Sammanfattningsvis handlar det om samma ställningstaganden som i klimatstrategin såsom att staden ska skapa förutsättningar för användning av förnyelsebara bränslen i stadsmiljö och öka användningen av förnyelsebar energi. I dokumentet anges även att staden har vissa förväntningar på exploatörer som bygger i staden gällande förnybar energi som att tillvarata och generera förnyelsebar energi i projekten och att energianvändningen under byggskedet så långt som möjligt ska vara baserad på förnybar energi.

Stadsledningsförvaltningens synpunkter

Utgångspunkten för Solna stads miljöarbete är den vision och de övergripande mål som finns formulerade i Solna stads verksamhetsplan och budget. Solna stads vision är att Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla Solnabor. Solna ska växa på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart sätt.

Solna stads miljöpolicy med tillhörande strategi utgår från den övergripande visionen och lägger fast tre fokusområden för hur Solna stad ska arbeta med miljömässigt hållbar tillväxt. De tre fokusområdena är:

- En hållbar stadsutveckling
- En effektiv resursanvändning
- En god livsmiljö

Stadens strategi för klimatneutral energiproduktion och energianvändning anger att användningen av förnybar energi behöver öka. Detta görs idag bland annat genom att staden endast köper in el som är märkt med ”Bra Miljöval” till de egna verksamheterna. Bra Miljöval innebär att el framställs ur förnyelsebara energikällor som produceras i anläggningar som drivs enligt miljökrav som Svenska Naturskyddsföreningen fastställt. Vad gäller elanvändning skulle ett byte av begreppet ”förnybar” till ”fossilfri” innebära att staden även har möjlighet att köpa fossilfri el som inte är förnyelsebar. Stadens energipolicy anger dock att staden endast ska köpa in miljömärkt el vilket innebär en styrning mot inköp av förnybar el.

Vad gäller värmeproduktion och värmeanvändning är Solna stad två tredjedels ägare av fjärrvärmebolaget Norrenergi. Norrenergi är inriktat på värmeåtervinning och förnybar energi och produktionen uppfyller höga miljökrav. Stadens energipolicy anger att fjärrvärmens ska vara miljömärkt och Norrenergis värmeproduktion är märkt med Bra Miljöval och alltså förnybar.

Stadsledningsförvaltningen konstaterar att stadens styrdokument idag anger förnyelsebar energi och inte fossilfri där begreppet är relevant. Det är ett ställningstagande som beslutats i samband med att respektive styrdokument varit föremål för beslut. Utifrån stadens nu gällande klimatmål finns inte skäl att ändra till fossilfri. Med hänvisning till det föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen avslås.

Kommunfullmäktige i Solna 2024-02-19

Motion om fossilfrihet som mål

Våren 2023 beslöt riksdagen om ett nytt energipolitiskt mål enligt nedanstående:

”Med den elektrifiering av bl.a. industrier och transporter som samhället står inför kommer elbehovet i Sverige att öka kraftigt. För att kunna möta samhällets ökade behov av el krävs därför en omfattande utbyggnad av både elproduktionskapacitet och elnät. För att möjliggöra samhällets omställning till klimatneutralitet och säkerställa att Sverige kan nå sina klimatmål är alla fossilfria energikällor nödvändiga. Ett nytt mål bör därför ersätta det nuvarande nationella målet för elproduktionens sammansättning. Med målets nya föreslagna formulering förtydligas vikten av teknikneutralitet. Målet för elproduktionens sammansättning år 2040 bör därför vara 100 procent fossilfri elproduktion.”

Det är rimligt att stadens styrdokument följer den nationella inriktningen.

Med stöd av ovanstående yrkar jag:

Att ”förnybar” byts mot ”fossilfri” i Solnas styrande dokument

Lars Rådén
Moderaterna

Peter Edholm
Liberalerna

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna